HAYVANLARDA ÜREME, BÜYÜME ve GELİŞME

➥Hayvanlarda eşeyli üremede erkek bireyde üretilen spermler ile dişi bireylerde üretilen yumurtalarla birleşir. Oluşan zigot gelişerek embriyoyu meydana getirir. Embriyonun da gelişmesi ile yeni birey meydana gelir.

➥Hayvanlarda yeni birey bazılarında doğurarak bazılarında ise yumurtlayarak meydana gelir.

DOĞURARAK Çoğalanlar	YUMURTLAYARAK Çoğalanlar
➤Memeliler İnsan, yunus, kedi, köpek, yarasa, inek, balina, koyun vb.	➤Balıklar ➤Sürüngenler ➤Kuşlar ➤Kurbağalar ➤Omurgasızlar

➥Kurbağa, kelebek gibi canlılar yumurtadan ilk çıktıklarında ana canlıya benzemezler. Zamanla gelişip değişerek benzer hale gelirler. Buna olaya ..... denir.

Kurbağalarda Başkalaşım

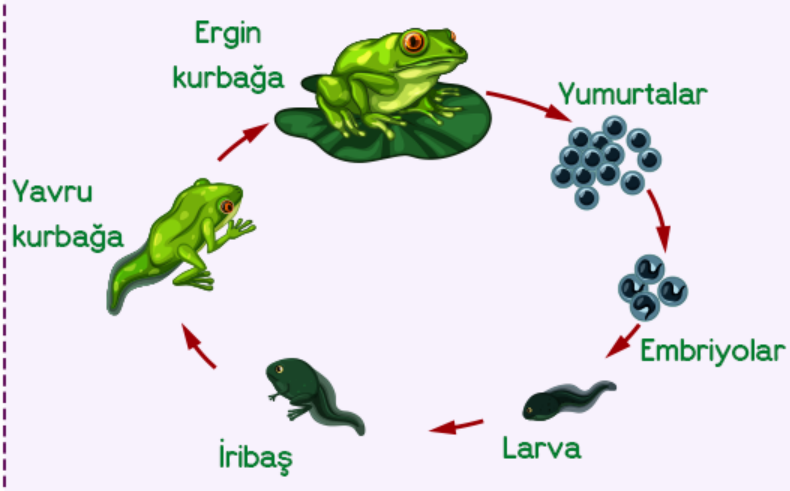

Kelebeklerde Başkalaşım

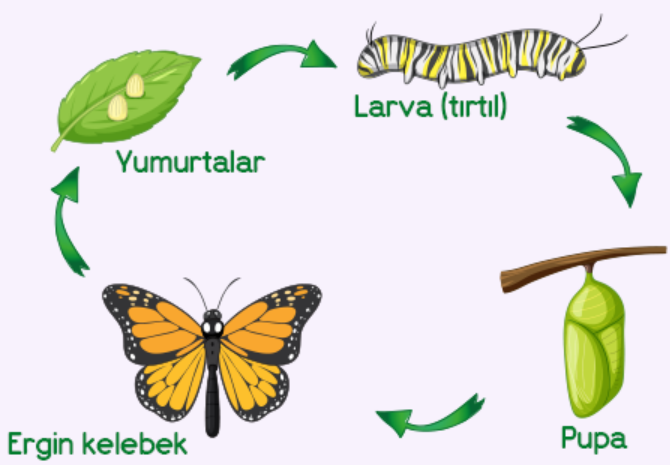

➥Yumurtadan çıkan kurbağa ..... suda yaşamına devam ettiği için solungaç solunumu yaparlar. Gelişen larvalar ..... oluşturur. Zamanla iri başların kuyrukları yok olur. Kolları ve bacakları gelişerek ..... kurbağaya dönüşür. Ergin kurbağalar ..... ve ..... solunumu yaparak yaşamlarına devam ederler.

➥Kelebeğin yumurtalarından önce ..... (tırtıl) çıkar. Tırtıllar dut yaprağı yiyerek beslenir ve büyür gelişir. Tırtıl bir süre sonra etrafında koza örerek kozanın içinde gelişir, değişir ve ..... dönüşür. Pupa, kozada gelişimini sürdürerek tekrar ..... dönüşür. Oluşan kelebek kozayı delip çıkarak yetişkin bir kelebek hâlini alır.

NOTLARIM

Balıklarda Üreme, Büyüme ve Gelişme

➥Sperm ve yumurta birleşmesi suda olur. (dış döllenme) Büyüme ve gelişmesi dışarda tamamlanır. (dış gelişme) Bu süreçte embriyolar veya yavruları suyun sıcaklığından, tuz oranından ve kirletici maddelerden etkilenebilir.

➥Balıklarda döllenme şansını arttırabilmek amacıyla çok sayıda yumurta üretilir.

Sürüngenlerde Üreme, Büyüme ve Gelişme

➥Timsah, yılan, kaplumbağa, kertenkele gibi sürüngenlerin dişi vücudunda yumurtanın döllenmesiyle (iç döllenme) oluşan zigot vücut dışına bırakılır. Embriyo, dışarda gelişimini tamamlar (dış gelişme) ve yumurtadan çıkar.

Sürüngenler çoğunlukla yumurtalarına ve yavrularına bakmaz.

Kuşlarda Üreme, Büyüme ve Gelişme

➥Kuşlarda dişi vücudunda döllenen yumurtalar (iç döllenme) yuvaya bırakılır. İçteki embriyo gelişimini tamamlayana kadar kuluçkaya yatarlar. Bu yolla yumurtalar ısıtılır, soğuktan ve düşmanlardan korunur.

➥Embriyo, gelişip büyümek için yumurtanın içindeki besini kullanır. Kuşlarda yavru bakımı görülür.

Memelilerde Üreme, Büyüme ve Gelişme

➥Memeli hayvanlar doğurarak çoğalır. Bu üreme şeklinde sperm ve yumurtanın dişi vücudunda birleşmesi (iç döllenme) sonucu zigot oluşur. Anne rahminde gelişerek (iç gelişme) yavruyu meydana getirir. Gelişen yavru doğum ile dünyaya gelir. Memeliler yavruları belli bir olgunluğa ulaşana kadar onlara bakarlar.

Eşeyli üreyen hayvanlarda üreme döngüsü

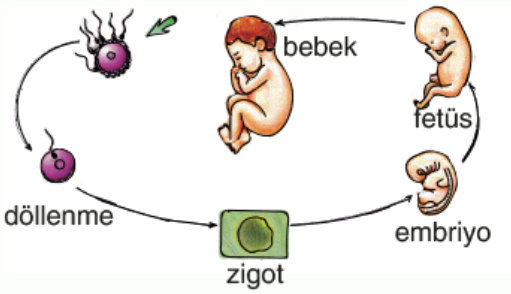

➥Eşeyli üreyen canlılarda zigot oluştuktan sonraki büyüme gelişme evreleri, genel olarak yukarıdaki sırayla gerçekleşir.

➥Canlılar yaşamak için bazı ortak maddelere gereksinim duyar. Su, bu maddelerin başında gelir. En basit canlıdan en gelişmişine kadar tüm canlılar suya muhtaçtır. Bitki ve hayvanların yaşayabildikleri ideal bir sıcaklık aralığı vardır. İdeal sıcaklık aralığının dışına çıkıldığında canlının büyüme ve gelişmesi yavaşlar. Bitki ve hayvan gelişimini etkileyen faktörlerden biri de havadır. Bitkiler besin üretmek için havadaki karbondiokside gereksinim duyar. Bitki ve hayvanların solunum yapmak için gereksinim duyduğu oksijen havanın yapısında bulunur.

NOTLARIM